چەند شیعرێکی خۆشەویستی

ئامادەکردن و   وەرگێڕانی لە ئینگلیزیەوە
عەبدولا سلێمان (مەشخەل)

تیشك

نوسینی
فرانسیس و. بۆردیلۆن

تیشك هەزار چاوی هەیە
ڕۆژ تەنها یەك
بەلام لەگەڵ مردنی خۆر
جیهانی ڕوناکیش ئەمرێ

مێشك هەزار چاوی هەیە
دڵ تەنها یەك
بەلام تیشکی هەموو ژیان ئەکوژێتەوە
کە خۆشەویستی تەواو ئەبێت.

شاعیر و وەرگێڕی ئینگلیزی فرانسیس ولیەم بۆردیلۆن لە 22**ی مارسی** 1852 **لە ئینگلتەرا لە دایك بووە . خوێندنی لەکۆلێژی وێرسێستەر لە زانکۆی ئۆکسفۆرد خوێندووە و مامۆستای کوڕی شازادە بووە.**
فرانسیس لە ڕێگەی شیعرەکانیەوە ناسرا بە تایبەت شیعرە کورتەکانی.فرانسیس چەندین کۆمەڵە شیعری بلاو کردۆتەوە لەوانە:

1- **لە نێو گوڵەکاندا و هەندێك شیعری تریش   شیعر** 1878
2- **جێرارد و ئیزابێل   شیعر** 1921
3- **وەرگێڕانی** (Aucassin et Nicolette) **لە** 1887
4- **نوسینی** (Roman de le Rose) **لە ساڵی** 1906

دواجار فرانسیس لە 13**ی جانیوەری** 1921 **ماڵئاوایی لە ژیان دەکات.**

فەلسەفەی خۆشەویستی

نوسینی

پێرسی بایشی شێلەی

فوارەکان دەڕژێنە نێو ڕووبار و
ڕووبارەکانیش تێکەڵ بە ئۆقیانوس دەبن
بایەکانی بەهەشتیش بۆ یەکجاری
لەگەڵ هەستێکی شیریندا لێك دەئاڵێن
هیچ شتێك لەم جیهانە تەنیا نیە
هەموو شتێك بە پێی یاسا ئاسمانییەکان
لەگەڵ شتێکی تردا تێکەڵ دەبن
بەڵام بۆچی من لەگەڵ تۆ تێکەڵ نابم؟

دەبینی شاخەکان چۆن ماچی ئاسمانە بەرزەکان دەکەن
شەپۆلەکانیش ئاوێزانی یەکتر دەبن
هیچ خوشکە گوڵێك لێی نابوردرێ
گەر وەك برا بێزی لە گوڵ بوبێتەوە
هەروەها تیشکی خۆریش ئامێز بە زەویدا دەکا و
تریفەی مانگیش ماچی دەریا دەکا
ئەم هەموو ماچانە چ بەهایەکیان هەیە
ئەگەر تۆ ماچم نەکەی؟

پێرسی لە4ی ئۆگۆستی ساڵی1792 **لە هۆرشام لە ئینگلتەرا لەدایك بووە و گەورەترین منداڵی نێو** 7 **مناڵەکەی خێزانەکەی بووە . پێرسی لاو دەچێتە ئەکادیمیای**(SION HOUSE) **پێش چوونی بۆ کۆلیژی** (ETON) **لە ساڵی** 1804 .**گەرچی ماوەی** 6 **ساڵی کۆلێژ بۆ پێرسی ناخۆش بوو، بەڵام بیروڕای ئایدیالیزم و مشتومڕ هەڵگری فەلسەفیی گەشەی سەند و لەم ماوەیەدا دوو بەرهەمی بڵاوکردەوە** (GOTHIC ZASTROZZI) **لە ساڵی** 1810 **و** (NECESSITY OF ATHISM) **لە ساڵی** 1811 . **پێرسی دەڵێت((ئەگەر مەعریفەی خوا پێویستیترین شت بێت ، ئەی بۆچی ئەو مەعریفەیە بەڵگەدار و ڕۆشن نیە؟))**

پاش دەرکردنی پێرسی لە کۆلیژی ئۆکسفۆرد بە هۆی دەربڕینی تێڕوانینی سەبارەت بە وەرزش و جیابوونەوەی لە باوکی دەکەوێتە شوێنی (HARRIET WESTBROOK)**ی شانزە ساڵان و دەچێنە سکۆتلاند و لە 28ی ئۆگۆستی** 1811 **زەماوەند دەکەن و کچێك و کوڕێکیان دەبێت . پێرسی لە** 3 **ساڵی پاشتر سارقاڵی هاتوچۆی نێوان لەندەن و سکۆتلاند دەبێت و بەردەوام دەبێت لە شیعر نوسین و لە ساڵی** 1813 (A PHILOSOPHICAL POEM)**دەنوسێت.لە شاڵی** 1815

پێرسی دەگەڕێتەوە لەندەن و نیشتەجێ دەبێت ، بەڵام ژیانی لە هەڵکشان و دابەزیندا دەبێت. باپیری دەمرێت و ژنەکەی خری فڕێ دەداتە ناو ڕوبارەوە و لە 30ی دیسەمبەری 1816 هاوسەر پێك دێنێتەوە و هەر لەو ساڵە کتێبی (THE SPIRIT OF SOLITUDE) بڵاو دەکاتەوە.لە ساڵی 1818 دەچێتە ئیتالیا و ساڵی دواتر کوڕێکی دەبێت و بەردەوام دەبێت لە نوسین و گەشت تا لە 8ی جولای 1822 بەلەمەکەی نقووم دەبێت و دەمرێت.پاش مردنی سەرجەم بەرهەمەکانی پێرسی وەك وەفایەك لەلایەن ژنەکەیەوە لە ساڵی 1824 بڵاو دەکرێتەوە.

یادەوەری و تۆماری مێژوویی پێرسی شێڵەی ئێستا زانکۆی ئۆکسفۆردە لە لەندەن.

یادت دەکەم

شیعری: دەیڤد کۆری

یادت دەکەم یادت دەکەم یادت دەکەم
هەرچی ئەکەم
زایەڵەی پێکەنین و دەنگی تۆیە
تۆ لە هەموو سوچێکدای
لە هەموو ئاوڕدانەوەو پێچکردنەوەیەکدای
لە هەموو جێ و شوێنێکی زانراو
دەچرپێنن کە چۆن یادت دەکرێ

یادت دەکەم یادت دەکەم یادت دەکەم
هەر شوێنێك ئەچم
یادەوەری کاریگەری لێیە و بە ڕیزەوە سەما دەکەن
سێبەر و ڕوخساریش لە سیماوە
گەنجینە وحەقیقەت لە گشت شوێنێ ڕادەماڵێ

ئاه ، یادت دەکەم من یادت دەکەم
ئەی خودا گیان چەند یادی ئەو کچە دەکەم
بێزارییەکی بێدەنگ و نامۆ
لە نێو گێژاوێکی ماندوو
سادە و ساکار وەکو کارە ڕۆتینیەکانی ڕۆژانەم
لەگەڵم دا چاوەڕوان بە
چاوەڕوانی وشەیەکم لە تۆوە بێت.

یادت دەکەم یادت دەکەم یادت دەکەم
ئێستا هیچ شتێك ڕاست دەرناکەون
تەنیا ئەو بەهەشتە نەبێ
کە لەگەڵ تۆدا بم.

خۆشەویستی

شیعری: ڕۆی کرۆفت

خۆشم ئەوێی
نەك لەبەر ئەوەی کە چیت
بەڵکە لەبەر ئەوەی من کێم
کاتێك لەگەڵ تۆدا دەبم

خۆشم ئەوێی
نەك لەبەر ئەوەی چیت بۆ خۆت کردووە
بەڵکە لەبەر ئەوەی چیت بۆ من کردووە

خۆشم ئەوێی
بۆ ئەو پارچەیەی
تۆڵەلەشمت هێنایە دەرێ
خۆشم ئەوێی
چونکە دەستت خستە نێو قۆمەتی دڵم و
بەسەر هەموو شتە لاواز و ئێلەکاندا گێڕات
کە تواناى بینینیانت نەبوو
بۆ وێنە کێشانیان لە نێو تیشکدا
هەموو شتە جوانیەکانیش هی ئەوانەن
کە هیچ کەسێك لەو دوورەوە
نەیتوانیوە بیدۆزێتەوە

خۆشم ئەوێی
چونکە تۆ کۆمەکم ئەکەی
تا ژیانی پڕ لە زەحمەتم نەبێت بە مەیخانە
بەڵکە ببێت بە پەرستگا

لە دەرەوەی کاری هەموو ڕۆژەم
ببێت بە گۆرانی
نەک بە گلەیی پرتەو بۆڵە

خۆشم ئەوێی
لەبەر ئەوەی تۆ لە هەموو ئاینەکان زیاترت کرد
هەتا باش بم
لە هەموو چارەنوسێکیش زیاتر
بۆ ئەوەی بەختەوەر بم

تۆ ئەمەت کرد
بەبێ دەست لێدان
بەبێ درکاندنی وشەیەك
بەبێ ئەوەی گۆرانی بڵێی
تۆ ئەمەت کرد
چونکە خۆت بووی
دەشێ ئەمە لە دواجاردا مانای هاوڕێیەتی بگەیێنێ .

هەموو ڕێگاکان دەمبەنەوە لای تۆ

شیعری : بڵەینش شۆماکار

ڕێگاکان دەمبەنەوە لای تۆ
هەر کاتێك ون ببم
لە کۆتایی ڕۆژیشدا
تۆ ئەستێرەی ئێوارانمی

ڕێگاکان دەمبەنەوە لای تۆ
ڕێ ڕوو لە هەوراز بێ یان لە خوار
تۆ دار حەیزەرانی سپیت
لە درەوشانەوەی خۆردا

ڕێگاکان دەمبەنەوە لای تۆ

له هەر شوێنێك پێچكەمەوە
تۆ گۆرانی كلاوكورەی
بانگم ئەكەیتەوە بۆ ماڵ .

سەرچاوەكان :

1- The Best Loved Poems of the American People
Selected by: Hazel Felleman
New York U.S.A. 1973

2- http://www.online-literature.com/shelley_percy/

3-http://en.wikipedia.org/wiki/F.W._Bourdillon